

Twee klassieke fouten

Het hele RES-traject is voorbereid door ambtenaren en externen. Pas na vaststelling van zoekgebieden zijn inwoners in kennis gesteld. Dat geldt ook voor de reflectiefase. Inwoners worden kennelijk als lastig en niet-deskundig gezien.

Fout 1: *Energietransitie doe je niet vanachter het bureau maar vergt gedragsverandering naar een duurzame levensstijl van álle inwoners. Dus moeten inwoners vanaf de start worden meegenomen in de gedachtenvorming en overwegingen.*

De stip op de horizon van de gemeente is 17 extra windturbines. Daaraan wordt halsstarrig en dogmatisch vastgehouden. Afwijkende meningen en argumenten van inwoners worden niet gehoord.

Fout 2: *Energietransitie is een proces van lange adem met tegenvallers en nieuwe inzichten tijdens de rit. Het doel is niet plaatsen van 17 windturbines, maar het vinden van de beste manier om 127 MW op te wekken op een maatschappelijk optimale wijze.*

Concrete voorbeelden van veranderd inzicht waarom de keuze van de zoekgebieden toch niet optimaal is:

- Sommige zoekgebieden liggen aan de grens met buurgemeenten, die juist afzien van windturbines; Amsterdam toont zich dus een slechte buur.
- Meerdere zoekgebieden liggen juist daar waar de scheggen als groene vingers de stad binnenkomen. Dat belemmert de bereikbaarheid van scheggen voor inwoners.

Ter afronding een hoopvol geluid van het College van Rijksadviseurs in hun Advies RES 2.0:

- Op papier is de opgave voor zon en wind ingepast in het landschap, maar in werkelijkheid gaat het om zeer zichtbare interventies. Het gevaar van fragmentarische inpassing op plekken met de minste weerstand ligt op de loer. Dat doet afbreuk aan landschappelijke diversiteit en cultuurhistorische herkenbaarheid. De ruimtelijke verscheidenheid van ons land is nog onvoldoende leidend in keuzes binnen regio's en op bovenregionale schaal.
- De RES'en hebben een bottom-up benadering met weinig nationale kaders. Regionale uitwerkingen en keuzen zijn belangrijk, maar aanvullend zijn óók ruimtelijke keuzes op nationale en provinciale schaal nodig. Rijk en provincies kunnen zorgen voor een inzichtelijk speelveld, waarin de energietransitie op regionaal niveau vorm kan krijgen.
- Er valt best nog wat te kiezen bij zichtbare en niet zichtbare delen van energiesystemen, besparing, opwek, infrastructuur en opslag. Dat kan en moet meerwaarde en winst op lange termijn opleveren. Nu is het moment om de dialoog over de ruimtelijke impact te voeren in een maatschappelijke context; tussen overheden onderling én met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden.